

FAKTABOKS

Orofacielle manifestationer er relativt almindelige ved en lang række systemiske sygdomme, og i nogle tilfælde optræder de før de almene manifestationer.

Inflammatoriske tarmsygdomme

Aftøs stomatitis og gingivitis. Ved morbus Crohn kan der tillige ses diffuse hævelser af læber og kinder samt granulomdannelse i mundslimhinde og spytkirtler.

Reumatiske sygdomme

Nedsat spyttsekretion og mundtørhed, især ved Sjögrens syndrom. Ved sklerodermi og systemisk lupus erythematosus kan der også ses karakteristiske mundslimhindeforandringer.

Hudsygdomme

Ved flere hudsygdomme ses karakteristiske mundslimhindeforandringer, som ofte optræder før kutane forandringer.

Neurologiske sygdomme

Nedsat spyttsekretion og mundtørhed.

Endokrine sygdomme

Nedsat spyttsekretion, mundtørhed og smagsforstyrrelser. Ved dysreguleret diabetes mellitus kan der tillige optræde gingivitis, marginal parodontitis, oral candidiasis og caries.

Hypothyroidisme

Hypothyroidisme er kendetegnet ved nedsat aktivitet i glandula thyroidea, og den hyppigste årsag er Hashimotos thyroiditis. Andre årsager kan være kirurgisk resektion af glandula thyroidea eller strålebehandling (radioaktivt jod). Hævelse af de store spytkirtler, nedsat spyttsekretion og xerostomi og smagsforstyrrelser kan forekomme i relation til hypothyroidisme [3, 20].

KORRESPONDANCE: Anne Marie Lyng Pedersen, Afdeling for Oral Medicin, Klinisk Oral Fysiologi, Oral Patologi og Anatomi, Odontologisk Institut, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, 2200 København N. E-mail: amlp@sund.ku.dk

ANTAGET: 3. august 2010

INTERESSEKONFLIKTER: Ingen

LITTERATUR

- Stricker T, Braegger CP. Images in clinical medicine. Oral manifestations of Crohn's disease. *N Engl J Med* 2000;342:1644.
- Fatahzadeh M. Inflammatory bowel disease. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod* 2009;108:1-10.
- Jensen SB, Nauntofte B, Pedersen AML. Other causes of dry mouth: the list is endless. In: Sreebny LM, Vissink A. (eds): *Dry mouth, the malevolent symptom: A clinical guide*. Blackwell Publishing, London. 2010;158-81.
- Long RG, Hlousek L, Doyle JL. Oral manifestations of systemic diseases. *Mt Sinai J Med* 1998;65:309-15.
- Patinen P, Aine L, Collin P et al. Oral findings in coeliac disease and Sjögren's syndrome. *Oral Dis* 2004;10:330-4.
- Giuca MR, Cei G, Gigli F et al. Oral signs in the diagnosis of celiac disease: review of the literature. *Minerva Stomatol* 2010;59:33-43.
- Bartlett DW, Evans DF, Anggiansah A et al. A study of the association between gastro-oesophageal reflux and palatal dental erosion. *Br Dent J* 1996;181:125-31.
- Osaki T, Ueta E, Arisawa K et al. The pathophysiology of glossal pain in patients with iron deficiency and anemia. *Am J Med Sci* 1999;318:324-9.
- Pontes HA, Neto NC, Ferreira KB et al. Oral manifestations of vitamin B12 deficiency: a case report. *J Can Dent Assoc* 2009;75:533-7.

- Hou GL, Huang JS, Tsai CC. Analysis of oral manifestations of leukemia: a retrospective study. *Oral Dis* 1997;3:31-8.
- Burke VP, Startzell JM. The leukemias. *Oral Maxillofac Surg Clin North Am* 2008;20:597-608.
- Pedersen AML, Nauntofte B. The salivary component of primary Sjögren's syndrome: diagnosis, clinical features and management. In: Columbus F (ed.): *Arthritis Research* 2005. New York, Nova Science Publishers, Inc. 2005:105-46.
- Albilila JB, Lam DK, Clokie CM et al. Systemic lupus erythematosus: a review for dentists. *J Can Dent Assoc* 2007;73:823-8.
- Dghoughi S, El Wady W, Taleb B. Systemic sclerosis. Case report and review of literature. *NY State Dent J* 2010;76:30-5.
- Schiffer M, Yeoh SC, Coleman H et al. Oral mucosal diseases: the inflammatory dermatoses. *Aust Dent J* 2010;55 Suppl 1:23-38.
- Madsen LG, Gimsing P, Schiødt FV. Primary (AL) amyloidosis with gastrointestinal involvement. *Scand J Gastroenterol* 2009;44:708-11.
- Pan WH, Li NP. Clinical pathological feature of early tongue amyloidosis. *Chin Med Sci J* 2006;21:104-6.
- Blinder D, Yahatom R, Taicher S. Oral manifestations of sarcoidosis. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod* 1997;83:458-61.
- Pedersen AML. Diabetes mellitus and related oral manifestations. *Oral BioSci Med* 2004;1:229-48.
- Markitziu A, Lustmann J, Uzieli B et al. Salivary and lacrimal gland involvement in a patient who had undergone a thyroidectomy and was treated with radioiodine for thyroid cancer. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol* 1993;75:318-22.

LÆGEMIDDELSTYRELSEN

TILSKUD TIL LÆGEMIDLER

Lægemiddelstyrelsen meddeler, at der pr. 18. oktober 2010 ydes generelt tilskud efter sundhedslovens § 144 til følgende lægemidler:

- (A-10-BD-03) Avandamet tabletter*, 2care4 ApS
 (G-04-CB-02) Avodart kapsler*, EuroPharmaDK ApS
 (C-09-DA-01) Cozaar Comp. 100 mg/12,5 mg tabletter*, Merck Sharp & Dohme
 (S-01-ED-51) DuoTrav øjendråber*, EuroPharmaDK ApS
 (L-02-AE-02) Eligard injektionsvæske*, EuroPharmaDK ApS
 (A-10-AE-04) Insuman Rapid Solostar injektionsvæske, Sanofi-Aventis Denmark A/S
 (L-02-AE-02) Leuprorelin »Abacus Medicine« injektionsvæske*, Abacus Medicine ApS
 (C-09-DA-01) Losartankalium/hydrochlorthiazid tabletter*, Krka Sverige AB
 (C-09-DA-01) Losatrix Comp tabletter*, ratiopharm A/S
 (G-03-DA-04) Lutin vaginaltabletter, Ferring Lægemidler A/S
 (G-03-GA-02) Menopur injektionsvæske*, 2care4 ApS
 (R-03-DC-03) Singulair tyggetabletter*, Paranova Danmark A/S
 (S-01-ED-51) Xalacom øjendråber*, EuroPharmaDK ApS

gruppe uden klausulering over for bestemte sygdomme.

(C-10-AA-07) Crestor tabletter*, 2care4 ApS

gruppe klausuleret til personer, der opfylder følgende sygdomsklausul: Patienter med behandlingskrævende hyperlipidæmi, for hvem behandling med generelt tilskudsberettiget statin (simvastatin, lovastatin eller pravastatin) har vist sig utilstrækkelig, eller som ikke tåler disse lægemidler. En betingelse for at opnå tilskud er derfor, at lægen har skrevet »tilskud« på recepten.

Denne bestemmelse trådte i kraft den 18. oktober 2010.

*) Omfattet af tilskudsprissystemet.